

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-11007441
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

19 Kasım 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından Bakanlığuma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara dair cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (2 Takım)

**GAZİANTEP MİLLETVEKİLİ
SAYIN SEVDA KARACA'NIN
TBMM 7/16282 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİ**

7/16282
GK 14

SORULAR:

Hatay İli, Defne İlçesi, Esenbulak ve Harbiye Mahalleleri sınırları içerisinde, "90739 (E.R. 3348337)" ruhsat numaralı alanda, Kaan Yatırım İnşaat Turizm Tic. A.Ş. tarafından işletilen Kalker Ocağı projesi ile ilgili olarak, 09.08.2023 tarihinde ve 20.11.2023 tarihinde "ÇED Gerekli Değildir" kararları verilmiştir. Yine aynı sınırları içerisinde, "90739 (E.R. 3348337)" ruhsat numaralı alanda, Özaykut Yapı A.Ş. tarafından işletilen Kalker Ocağı projesi ile ilgili olarak, 08.09.2023 tarihinde ve 28.01.2024 tarih ve 202442 karar numaralı "ÇED Gerekli Değildir" kararları verilmiştir. 3573 *Zeytinciliğin Islahı Ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun'un 20. maddesinde*, "Zeytinlik sahaları içinde ve bu sahalara en az 3 kilometre mesafede zeytinyağı fabrikası hariç zeytinliklerin vegetatif ve generatif gelişmesine mani olacak kimyevi atık bir akan, toz ve duman çıkaran tesis yapılamaz ve işletilemez. Bu alanlarda yapılacak zeytinyağı fabrikaları ile küçük ölçekli tarımsal sanayi işletmeleri yapımı ve işletilmesi Tarım ve Köyişleri Bakanlığının iznine bağlıdır." hükmü yer almaktadır. Harbiye bölgesinde Darmaşa ve Dursunlu halkı, Hatay Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne verdiği dilekçesinde; Taş ocağına, en yakını 400 m. mesafede olmak üzere birçok zeytinlik alan bulunduğu, faaliyet alanının tamamında bitişiğinden başlamak üzere tarımsal alanların yer aldığı ifade edilmektedir. Karara esas dosyanın "Projenin Yeri ve Etki Alanının Mevcut Çevresel Özellikleri" bölümünde yer alan "Tarım Alanları" ve "Duyar Yöreler" başlıkları altında bahsi geçen tarım arazilerinden söz edilmemiştir. Ayrıca, 2,4 km mesafede yer aldığı belirtilen Altınözü Yaban Hayatı Geliştirme Sahası için "Proje sahası ve korunan alan arasındaki mesafe göz önüne alındığında yapılacak faaliyetten kaynaklı korunan alan olumsuz etkilenmeyecektir." ifadesi dışında herhangi bir değerlendirmeye yer verilmemiştir. "Çizgili sırtlan" gibi korunan birçok türü barındıran böyle bir alan için yapılan bu değerlendirme bilimsellikten uzaktır ve gerçeği yansıtmamaktadır. Proje alanı, Dekuk Şelalesi olarak bilinen ve yöre halkı tarafından mesire yeri ve yürüyüş parkuru olarak kullanılan bölgenin de tam üstünde yer almaktadır. Bu durum can güvenliği yönünden çok büyük bir risk teşkil etmektedir. Hali hazırda dere yatağına müdahale edilmiş ve şelalenin akış rejimi engellenmiştir. Proje alanının tarımsal alanlardan daha yüksek bir kotta olması ve eğimin yüksek olması nedeniyle patlatmalardan kaynaklı heyelan ve taş fırlama riskleri oldukça yüksektir. Kot farkı dolayısıyla ayrıca toz emisyonlarının doğrudan zeytinlik alanlar ve diğer tarım alanları üzerine çökmesine neden olacağı da bilgiler arasındadır. Bu kapsamda, bölge halkı tarafından, dosyada yer alan eksik bilgi ve değerlendirmeler ve pratikte yaşanan olumsuz çevresel etkiler dikkate alınarak söz konusu proje için 08.09.2023 tarihinde ve 28.01.2024 tarih ve 202442 karar numaralı "ÇED Gerekli Değildir" kararlarının geçersiz sayılarak, yukarıda açıklanan konular kapsamında yeniden değerlendirmelerin yapılması ve telafisi mümkün olmayan zararlara sebebiyet vermeden, faaliyetin ivedilikle durdurulması talep edilmektedir.

Bütün bu nedenlerle;

1) Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun'un açık hükmüne rağmen "ÇED Gerekli Değildir" kararlarının alınması hukuka uygun mudur? Bu konuda Bakanlık olarak, kararın geçersiz sayılması ve kalker ocağı faaliyetinin durdurulması ve iptal edilmesi konusunda adımlar atacak mısınız?

2) Kalker ocağı doğrudan risk oluşturacak şekilde tarım alanlarının yakınında olmasına karşın karara esas dosyada neden bu bilgilere yer verilmemiştir ve bu konunun değerlendirilmesi yapılmamıştır? Bu hususu tekrar gündeme almayı düşünüyor musunuz?

- 3) Altınözü Yaban Hayatı Geliştirme Sahası gibi korunan alanlarla ilgili yapılan değerlendirmelerde, "Proje sahası ve korunan alan arasındaki mesafe göz önüne alındığında olumsuz etkilenmeyecektir" ifadesi hangi verilere veya bilimsel ölçütlere dayanılarak verilmiştir?
- 4) Bakanlık olarak, bölge halkının can güvenliği açısından yaratabileceği riskler konusunda ne tür önlemler alınmıştır? Ayrıca, eğimin yüksek olması ve patlatmalardan kaynaklı heyelan riski ile toz emisyonlarının tarım alanlarına etkileri nasıl değerlendirilmektedir? Bakanlık olarak bu konuda nasıl bir önlem alınmıştır?
- 5) Bölge halkının aktarılan konulara ilişkin itirazları neden dikkate alınmamaktadır? Bu konuda verilmiş itiraz dilekçelerine ilişkin nasıl süreçler işletilmiştir?
- 6) Defne bölgesinin sürekli olarak taş ve kalker ocağı gibi doğaya ve insana zararları açık ve kesin olan işletmelerle donatılmasının amacı nedir? Bölgeyi insansızlaştırmak mı amaçlanmaktadır?

CEVAP:

Özaykut Yapı A.Ş. tarafından; Hatay Valiliğine (Çevre, şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) sunulan Proje Tanıtım Dosyasına, ÇED Yönetmeliğinin 17. maddesi doğrultusunda, 28.01.2024 tarihi itibarıyla, "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı verilmiştir.

Söz konusu proje ilişkin, Proje Tanıtım Dosyasında yürütülecek faaliyetin çevreye olası tüm etkilerinin yasal sınırlara düşürülmesi ve diğer kurumların meri mevzuatlarına riayet edilerek, gerekli tüm izin ve belgelerin alınmadan, hiçbir suretle faaliyete başlanmayacağına dair, firmadan gerekli taahhütler alınmıştır.

Yatırımcı firma; ÇED kararı alındıktan bir süre sonra faaliyetlerine başlamış ancak, Hatay Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünden " Geçici Faaliyet Belgesi" almadan çalışmalarını sürdürdüğü için 17.09.2024 tarihinde Valilik Olur'u ile faaliyeti durdurulmuştur.